

فصل ششم: ساماندهی شهرک های غیر مصوب

ماده ۱۵ – آن دسته از شهرک های غیر مصوب موجود که مشمول تعریف بند الف ماده ۳ آیین نامه استفاده از اراضی و احداث بنا می باشند ولی تاکنون شهرک سازان آنها اقدامی جهت مصوب نمودن شهرک به عمل نیاورده و یا اقدامات خود و یا شهرک سازی را نیمه تمام گذاشته اند، موظف می باشند حداکثر ظرف یکسال از تاریخ این دستورالعمل با رعایت تبصره های ۱ و ۲ ماده ۱۵ آیین نامه استفاده از اراضی و احداث بنا (با لحاظ اصلاحات بعدی آیین نامه یاد شده) نسبت به انطباق خود با آیین نامه مذکور و مصوب کردن شهرک اقدام نمایند. در غیر این صورت از ادامه هرگونه ساخت و ساز در شهرک های مذکور جلوگیری به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۶ – در صورت عدم امکان دسترسی به شهرک ساز یا عدم تمایل یا عدم امکان الزام وی به مصوب نمودن شهرک، در صورت وجود سازمان مالکان و ثبت رسمی اساسنامه و اعضای هیئت مدیره آن در اداره ثبت شرکت ها، سازمان مذکور به عنوان جانشین شهرک ساز ملزم به انطباق شهرک با آیین نامه فوق الذکر و اقدام جهت مصوب نمودن آن خواهد بود.

فصل هفتم: سایر مقررات

ماده ۱۷ – سیاست های مربوط به نحوه تشویق و ترویج شهرک سازی در کشور و چگونگی فراخوان عمومی و جذب سرمایه های داخلی و خارجی و نحوه مشارکت و اجرا و همچنین امکانات و تسهیلاتی که می توان در چارچوب قوانین و ضوابط و مقررات مصوب منظور داشت توسط ستاد تهیه و به تصویب شورای عالی خواهد رسید. سیاست های مذکور به همراه راه کارهای اجرایی و سایر جزئیات مربوط به نحوه اجرای مفاد این دستورالعمل توسط وزارت مسکن و شهرسازی ابلاغ خواهد شد.

◀ آیین نامه اجرایی قانون الحق ماده به قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۸۴ - و ماده (۵۷) قانون الحق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴ -

¹ ۱۳۸۷/۲/۱

ماده ۱ – در این آیین نامه اصطلاحات ذیل در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - شرکت: شرکت سهامی آب منطقه ای (استان) و شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان.

ب - آب مصرفی شامل:

۱ - آب مصرفی و شرب و بهداشت واحدهای صنعتی، مرغداری و دامداری ها، خدماتی و گلخانه ای که دارای مجوز از دستگاه مربوط می باشند با مصارف آبی اندک (حداکثر ۲۵ « متر مکعب در شبانه روز)

۲ - آب مورد نیاز برای اجرای طرح‌های صنعتی و عمرانی دولت و تولیدکنندگان گیاهان دارویی و گلهای زینتی و محصولات گلخانه‌ای که دارای مجوز از دستگاه مربوط بوده و آب مشروب شهرها، شهرک‌ها و روستاها (براساس ماده ۱۲) «آین‌نامه اجرایی فصل دوم - قانون توزیع عادلانه آب»

پ - آبخوان: مخازن آب زیرزمینی آبرفتی و سازندی.

ت - محدوده مطالعاتی: کوچکترین واحد مطالعاتی هیدرولوژیک که دارای یک یا چند دشت بوده و در حوزه عمل یک یا چند استان قرار گرفته باشد.

ث - دشت ممنوعه: دشت‌هایی که در اجرای قانون توزیع عادلانه آب - مصوب ۱۳۶۱ - و آین‌نامه اجرایی آن، توسط وزارت نیرو، ممنوعه و ممنوعه بحرانی اعلام شده یا می‌شود.

ج - چاه‌های مشمول تبصره ذیل ماده (۳) قانون توزیع عادلانه آب: چاه‌هایی که قبل از تصویب قانون توزیع عادلانه آب بدون اجازه وزارت نیرو حفر شده باشند، اعم از اینکه چاه مورد بهره‌برداری قرار گرفته یا نگرفته باشد.

چ - طرح‌های جبرانی و ایجاد تعادل در سفره‌های آب زیرزمینی: کلیه اقدامات سازه‌ای و غیرسازه‌ای منسجم به منظور ایجاد تعادل آب زیرزمینی در آبخوان‌هایی که تراز در آن‌ها روند منفی پیدا کرده است. این طرح‌ها عبارتند از:

۱ - طرح‌های تأمین و انتقال آب شامل پروژه‌های تأمین و انتقال آب از حوضه‌ها یا محدوده‌های مطالعاتی مجاور.

۲ - طرح‌های تغذیه مصنوعی شامل مطالعه و اجرای بندها و حوضچه‌های تغذیه مصنوعی، عملیات آبخیزداری، کنترل و پخش سیالاب و در صورت ضرورت، تملک و انسداد چاه‌های کشاورزی با تفاهم بهره‌برداران، انسداد چاه‌های غیرمجاز و جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌های مجاز براساس سند ملی الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی و استفاده از پساب‌های تصفیه شده آب شهری.

۳ - تغییر سیستم‌های آبیاری شامل احداث کanal بتی و پوشش انهر سنتی و به کارگیری روش‌های نوین آبیاری در راستای افزایش بهره‌وری، تعادل بخشی و صرفه جویی در منابع آب زیرزمینی از طریق ایجاد تشکل‌های آب برآن.

ماده ۲ - شرکت مجاز است در دشت‌های ممنوعه برای تأمین نیاز آبی مصرفی واحدهای موضوع این آین‌نامه و با توجه به توان سفره‌های آب زیرزمینی در چارچوب سقف تخصیص آب در هر محدوده مطالعاتی که از طریق وزارت نیرو تعیین می‌شود، پروانه حفر، مجوز نصب منصوبات مجاز و پروانه بهره‌برداری لازم را صادر نماید. صدور پروانه حفر چاه منوط به پرداخت هزینه‌های جبرانی مربوطه توسط متقاضیان، براساس تعرفه‌های مصوب هیئت‌وزیران می‌باشد.

تبصره ۱ - هزینه‌های جبرانی پرداختی برای طول عمر مفید طرح‌های جبرانی حداقل (۳۰) سال خواهد بود و پس از آن شرکت موظف است با اجرای طرح‌های جدید با الویت دارندگان پروانه قبلی که در راستای اجرای طرح، پروانه اخذ نموده‌اند، هزینه‌های جبرانی جدید را وفق مقررات این آین‌نامه اخذ نماید.

تبصره ۲ - مدت اعتبار پروانه حفر چاه جهت شروع اجرای طرح‌های جبرانی حداقل (۳۰) سال خواهد بود و در صورت عدم تمدید آن توسط متقاضی، پروانه حفر صادره توسط شرکت لغو و وجود دریافتی جهت هزینه‌های جبرانی ظرف مدت (۱۵) روز پس از دریافت از خزانه، به وی مسترد خواهد شد.

تبصره ۳ – شرکت می تواند با هماهنگی شرکت های آب و فاضلاب شهری و روستایی تا شعاع دو کیلومتری شهرها و روستاهای، در قالب سقف تخصیص آب اعلام شده، پس از اخذ هزینه های جبرانی نسبت به صدور مجوز بهره برداری از طریق شبکه های آب شهری و روستایی برای اینگونه واحدها اقدام نماید.

ماده ۳ – شرکت، واحدهای تجمعی شده متقاضی آب را به منظور مدیریت بهینه منابع آب زیرزمینی و جلوگیری از اضافه برداشت چاه ها در اولویت تخصیص آب قرار داده و در صورت امکان برای آنها یک فقره پروانه حفر چاه صادر می نماید. سقف آب مصرفی به نسبت تعداد واحدهای استقرار یافته، تعیین می شود.

تبصره – نحوه تأمین آب طرح های صنعتی بزرگ که امکان تجمعی آنها وجود ندارد، در صورت وجود امکانات آبی و اجرای طرح های جایگزینی در قالب سقف تخصیص آب توسط وزارت نیرو و در قالب مقررات ماده (۱۲) آیین نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب، بررسی خواهد شد.

ماده ۴ – شرکت مکلف است قبل از تخصیص آب به متقاضیان موضوع این آیین نامه از اجرای طرح های جایگزینی و یا برنامه ریزی و مطالعه اینگونه طرح ها در دشت های ممنوعه اطمینان حاصل نماید.

تبصره ۱ – شرکت با احراز شروط ذیل از امکان اجرای طرح های جبرانی اطمینان می یابد:

۱ – محدوده مطالعاتی یا دشت ممنوعه دارای آب مازاد خروجی بوده که از دسترسی خارج و دشت دیگری را تعذیه نمی کند.

۲ – وجود آب مازاد در دشت های مجاور دشت ممنوعه و امکان انتقال آب مازاد به دشت ممنوعه.

۳ – از نظر شرایط عوارض طبیعی و زمین شناسی، امکان اجرای طرح های جبرانی با عمر کافی برای بازدهی وجود داشته باشد.

تبصره ۲ – در صورتی که جهت تعادل بخشی و جبران افت آبخوان از روش های تملک و انسداد چاه های مجاز و انسداد چاه های غیر مجاز، جلوگیری از اضافه برداشت و استفاده از پساب های تصفیه شده شهری استفاده شود، شرکت قبل از اجرایی بودن آنها اطمینان حاصل نماید.

ماده ۵ – وزارت نیرو مکلف است با اجرای طرح های جایگزین، میزان آب قابل تخصیص به متقاضیان را به گونه ای برنامه ریزی نماید که میانگین حجم منابع آب زیرزمینی در دوره های پنج ساله این مناطق حداقل از وضع موجود کمتر نباشد.

تبصره – وضعیت مخازن آب زیرزمینی در هر محدوده مطالعاتی توسط وزارت نیرو تعیین می شود.

ماده ۶ – طرح های جبرانی و تعادل بخشی ارائه شده از طرف شرکت ها و میزان تخصیص آب در قبال اجرای طرح های فوق می باید، توسط وزارت نیرو مورد تصویب قرار گیرد.

ماده ۷ – تعریف هزینه های جبرانی براساس هزینه مطالعات و اجرای طرح های مذکور، نوع و حجم مصرف، شرایط اقتصادی، اجتماعی هر منطقه و با در نظر گرفتن محدوده های مطالعاتی ممنوعه و تعریفه چاه های تبصره ذیل ماده (۳) قانون توزیع عادلانه آب براساس ارزش محلی آب، با نظر کارشناسان رسمی دادگستری، بنا به پیشنهاد وزارت نیرو و تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

تبصره - چنانچه شرایط اقتصادی و اجتماعی یک منطقه ایجاب نماید که تعرفه های فوق کمتر از هزینه اجرای طرح های جبرانی باشد. مابه التفاوت تعرفه تکلیفی با هزینه های اجرایی در لواح بودجه سنواتی پیش بینی و پرداخت خواهد شد.

ماده ۸ - صدور پروانه بهره برداری چاه های مشمول تبصره ذیل ماده (۳) قانون توزیع عادلانه آب، در دشت های ممنوعه آب منوط به پرداخت کلیه حق النظاره های معوقه براساس مصوبات کمیسیون اقتصاد هیئت وزیران و هزینه های جبرانی خواهد بود.

ماده ۹ - وزارت نیرو موظف است، وجوده قابل دریافت از متقدیان مربوط را که به منظور تأمین بخشی از اعتبار مورد نیاز اجرای طرح های جایگزینی اخذ خواهد شد به تفکیک هر طرح در قالب فهرست پیشنهادی، هر ساله به منظور درج در ردیف درآمدی و هزینه های مربوط در لایحه بودجه سال آتی به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور ارسال نماید.

ماده ۱۰ - شرکت مکلف است وجوده دریافت شده تا سقف مندرج در قانون بودجه سالانه را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور موضوع ردیف درآمدی تصریح شده در قانون بودجه سال مذکور واریز نماید.

ماده ۱۱ - معادل وجوده واریزی از محل اعتبار منظور شده در قانون بودجه سالانه در اختیار شرکت قرار می گیرد تا طبق شرح عملیات موافقتنامه های مبادله شده با وزارت نیرو و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، صرف اجرای طرح های موضوع بنده های (۱)، (۲) (۳) جزء «چ» ماده (۱) این آینه نامه شود.

تبصره ۱ - مانده وجوده مصرف نشده در هر سال، قابل انتقال به سال بعد خواهد بود.

تبصره ۲ - در شرایطی که با تشخیص وزارت نیرو، به منظور تعادل بخشی در یک دشت، نیاز به انجام عملیات سازه ای و غیر سازه ای باشد و عملیات یاد شده جزو وظایف سازمان دیگری قرار داشته باشد، وزارت نیرو اعتبار لازم از محل وجوده دریافت شده از متقدیان را در اختیار دستگاه اجرایی مربوط قرار می دهد تا عملیات مذکور انجام پذیرد.

ماده ۱۲ - در مواردی که به هر دلیلی پروانه حفر متقدی ابطال و یا پس از حفر چاه مشخص گردد که چاه فاقد استعداد آبدھی لازم بوده و یا کیفیت آب چاه برای مصرف موردنظر مناسب نباشد، یا اصولاً آبدھی نداشته باشد، پروانه حفر چاه توسط شرکت ابطال و هزینه های جبران افت دریافت شده از متقدی پس از دریافت از خزانه طی (۱۵) روز به وی مسترد خواهد شد. در صورتی که آبدھی به میزان مور نیاز نباشد ولی متقدی خواهان استفاده در همان حد باشد، هزینه های جبران افت به تناسب مسترد می گردد.

تبصره ۱ - مقررات فوق شامل متقدیانی که قبل از شروع بهره برداری، از استفاده آب منصرف شده و مراتب را به طور کتبی به شرکت اعلام نمایند نیز خواهد شد.

تبصره ۲ - خزانه داری کل مکلف است حسب درخواست وزارت نیرو نسبت به استداد وجوده دریافتی موضوع این ماده به شرکت های مربوط، ظرف مدت (۳) ماه پس از درخواست وزارت نیرو اقدام نماید.

ماده ۱۳ – شرکت مکلف است در زمان صدور پروانه بهره برداری، تعهد لازم مبنی بر نصب کنتور هوشمند آب و برق و احداث سیستم تصفیه فاضلاب و عدم رهاسازی پس از احتمالی آلودگی منابع آبی و محیط زیست را از مقاضیان اخذ و در صورت عدم رعایت مقاضی، نسبت به ابطال پروانه وفق مقررات قانون توزیع عادلانه آب اقدام نماید.

ماده ۱۴ – با توجه به اینکه تا پایان سال ۱۳۸۴ کلیه چاه های موضوع تبصره ذیل ماده (۳) قانون توزیع عادلانه آب توسط وزارت نیرو، تعیین تکلیف شده است و با عنایت به لغو تبصره مذکور از ابتدای سال ۱۳۸۵، چاه های موجود که بدون مجوز حفر شده اند غیر مجاز تلقی شده و بر اساس بند (ه) ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب، شرکت مکلف به پر و مسلوب المنفعه نمودن آنها خواهد بود.

ماده ۱۵ – شرکت مکلف است به هنگام صدور پروانه حفر و بهره برداری چاه در محدوده مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست نظر سازمان یاد شده را اخذ نماید.

ماده ۱۶ – دستورالعمل ها و شیوه نامه های اجرایی این آیین نامه ظرف مدت (۳) ماه پس از ابلاغ این آیین نامه توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ خواهد شد.

◀ از ضوابط ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب مصوب ۱۳۸۷/۵/۲۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی^۱

ماده ۳ – وزارت نیرو موظف است نسبت به انجام مطالعات مورد نیاز برای تشخیص دشت های ممنوعه بحرانی، ممنوعه و آزاد اقدام نموده و در ابتدای هر سال آبی کل دشت های کشور را بر اساس این ضوابط ارزیابی نموده و نتیجه آن را به دستگاه های مربوط اعلام نماید.

ماده ۴ – وزارت نیرو موظف است برای هر کدام از دشت های موضوع ماده (۳) با توجه به شرح وظایف و بر اساس ملاحظات اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و پتانسیل های آب های سطحی، راهکارهای تعادل بخشی را به شرح ذیل ارائه و اجرا نماید.

الف – افزایش تغذیه سفره های زیرزمینی با عملیات تغذیه مصنوعی، کترل و پخش سیالاب و احداث سدهای تأخیری، تغذیه های و سدهای زیرزمینی.

ب – کاهش برداشت آب زیرزمینی از طریق انسداد چاه های غیر مجاز، جلوگیری از اضافه برداشت چاه های مجاز، خرید و انسداد چاه مجاز و فعال، توسعه و بهبود شبکه های آبیاری اصلی.

ج – گسترش آگاهی های عمومی، تهیه بانک اطلاعاتی و فراهم نمودن زمینه تحويل حجمی آب.

ماده ۵ – وزارت جهاد کشاورزی موظف است برای هر کدام از دشت های موضوع ماده (۳) با توجه به شرح وظایف و بر اساس ملاحظات اجتماعی – اقتصادی و زیست محیطی راهکارهای تعادل بخشی را به شرح ذیل ارائه و اجرا نماید.

الف – افزایش تغذیه مصنوعی سفره های آب زیرزمینی با مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوان داری.

ب – کاهش برداشت از منابع آب زیرزمینی با استفاده از اصلاح الگو و ترکیب کشت، کاهش کشت گیاهان پر مصرف، توسعه کشت گیاهان کم مصرف، عمران اراضی، توسعه و بهبود شبکه های آبیاری و زهکشی فرعی.